

7/4673 -3-
244

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Edip Safder GAYDALI)

SAYI : B.02.0.00.12/007-8702

08 /10 /2001

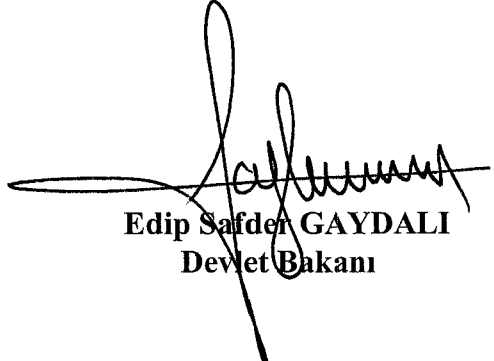
KONU: Soru Önergesi hk.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanun Kararlar Genel Müdürlüğü)

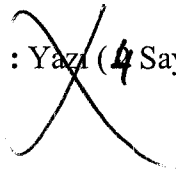
İLGİ : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 25.09.2001 tarih ve
A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4673-11374/26880 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sayın Oğuz TEZMEN tarafından Sayın Başbakanca cevaplandırılması istenen, Yazılı Soru Önergesi ile ilgili olarak Bakanlığım bağlı kuruluşu Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan cevabi yazı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi arz ederim.

Edip Safder GAYDALI
Devlet Bakanı

EK-1 : Yazı (4 Sayfa)

7/4673 25-4

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SÜRELİDİR

S A Y I : B.02.0.KKG.0.12/106-553-86/4566

Ankara

K O N U : Soru Önergesi Hk.

28./9./2001

**Sayın E. Sadfer GAYDALI
DEVLET BAKANI**

**İ L G İ : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 25.09.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.
A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4673-11374/26880 sayılı yazısı.**

**Bursa Milletvekili Oğuz Tezmen'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru
önergesinin sureti ekli olarak gönderilmiştir.**

**Sayın Başbakanımız bu önergeye kendileri adına sizin koordinatörlüğünüzde cevap
verilmesini tensip etmişlerdir.**

Önergenin süresi içinde cevaplandırılarak sonucunun bildirilmesini arz ederim.

anq...
**Ahmet ŞAĞAR
Müsteşar**

**E k i :
Önerge Sureti**

7/4673-11374

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirttiğim sorularımın Başbakan Bülent Ecevit tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Oguz TEZMEN
Bursa Milletvekili

Gemlik Belediyesince Kocaeli Üniversitesi , İTÜ, Yıldız Teknik Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesine yaptırılan zemin etüdlerinde Gemlik yerleşim alanının büyük bir bölümünün zemin sıvılaşma oranı çok yüksek alüvyon arazi üzerinde olduğu görülmüş , ayrıca Kuzey Anadolu fayının güney kanadının da Gemlik'ten geçerek denize ulaştığı tespit edilmiştir. Ancak yapılan araştırmalarda üniversitelerin deniz araştırmaları için gerekli teknik donanımına sahip olmadığından bu fay zonunun Gemlik Körfezi içerisindeki devamının incelenmesi mümkün olamamıştır.

Gemlik Körfezine giren Gençali kırığının denizdeki uzantısının belirlenmesi bu fay kırıklarının TÜGSAŞ amonyak fabrikası ve 40.000 tonluk amonyak depolarını kuşatması nedeniyle Gemlik , Orhangazi, Mudanya ve Bursa için hayati önem taşımaktadır. Oluşabilecek bir deprem neticesinde -35 derecede sıvı halde tutulabilen amonyak gazının elektrik kesintisi yada jeneratörlerin devre dışı kalmasıyla gaz hale dönüşebilecek amonyağın öldürücü etkisi bölgede yaşayan insanların tamamını etkileyecektir.

Bu çerçevede;

- 1- Kuzey Anadolu fay hattının güney kanadındaki fay kırıklarının Gemlik Körfezindeki durumunun incelenmesi MTA yada başka bir bilimsel araştırma kurumunca yapılmış mıdır?
- 2- Şayet yapılmamışsa, inceleme yapmak amacıyla MTA Sismik 1 gemisinin görevlendirilmesini düşünüyor musunuz?
- 3- Bölgede meydana gelecek bir deprem neticesinde TÜGSAŞ Amonyak Fabrikasının bölgede yaşayanlara zarar vermesini önleyecek herhangi bir önlem alınmış mıdır? Alınmamışsa, ne gibi önlemler alacaksınız?

Bursa Milletvekili Sayın Oğuz TEZMEN'nin Başbakanımız Sayın Bülent ECEVİT'e tevcih ettiği ve cevaplandırılması tensip edilen yazılı soru önergesine verilecek cevaplar

Soru 1. Kuzey Anadolu fay hattının güney kanadındaki fay kırıklarının Gemlik Körfezindeki durumunun incelenmesi MTA ya da başka bir bilimsel araştırma kurumunca yapılmış mıdır?

Cevap: MTA Genel Müdürlüğünce Kuzey Anadolu Fayının güney uzanımında yer alan deprem fayları 1980'li yıllarda ortaya konulmuş ve bu faylara ilişkin bilimsel değerlendirme 1987 yılında yazılan bir raporla açıklanmış ve adı geçen faylar MTA tarafından 1992 yılında yayınlanan Türkiye Diri Fay Haritasında gösterilmiş bulunmaktadır. Karadaki fayların Gemlik Körfezindeki sualtı devamlılıkları için ise 1999 depremleri öncesinde ve sonrasında Sismik 1 gemimiz ile jeofizik araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu araştırmalar Gemlik Körfezi içerisinde Kuzey Anadolu Fayının tektonik açıdan varlığını göstermektedir. Ancak herhangi bir bölgede var olan fayın oluşturduğu deprem tehlikesinin detay olarak tanımlanabilmesi için toplanan bu veriler yeterli olamamaktadır. Bir faydaki deprem tehlikesinin detay olarak tanımı, fayın son birkaç bin yıl içerisindeki davranışlarının bir başka ifadeyle eski deprem aktivitesinin belirlenmesi ve bunlardan hareketle gelecekte olabilecek depremlerin yeri, büyüklüğü ve depremlerin tekrarlanma zamanları hakkında bilimsel veriler toplanması ile mümkün olabilmektedir. Kurumumuz tarafından, faya karadaki kısmına ilişkin detay bilginin toplanmış olmasına karşın maalesef Sismik 1 gemimizin teknolojik olanakları, deniz tabanında, tanımlanan bu detay araştırmanın yapılmasına imkan vermemektedir. Fayın karadaki bölümüne ilişkin Genel Müdürlüğümüzce, soru önergesinde üniversiteler tarafından yapıldığı belirtilen çalışmalardan daha ayrıntılı yapılmış olan araştırma sonuçlarımız fayın, Gemlik kenti güneyinde mevcut yapılaşma alanını katettiğini göstermiştir. Bir özel kurum (BP Gemlik Dolum Tesisleri) finansmanı ile gerçekleştirilen bu araştırma sonuçları yerel idare ve yönetim birimleri (kaymakamlık, belediye Başkanlığı) ile TÜGSAŞ yetkililerinin hazır bulunduğu bir brifingte açıklanmıştır.

Soru 2. Şayet yapılmamışsa, inceleme yapmak amacıyla MTA Sismik 1 gemisinin görevlendirilmesini düşünüyor musunuz?

Cevap: Yukarıda açıklandığı gibi Sismik 1 gemisinin teknolojik olanakları ile körfezde yapılması gerekenler yapılmış bulunmakta olup, geminin teknolojik kapasitesi fayın deniz içerisinde kırılabilir bölümünün haritalanması ve deprem tehlikesinin ortaya konulması konusunda detay bilimsel araştırma yapmaya elverişli değildir. Konunun önemi nedeniyle Genel Müdürlüğümüz Japonya Jeolojik Araştırma Kurumu, Aktif Fay Araştırma Merkezi ile son üç yıldır sürdürdüğü 1999 depremlerinin araştırılmasına yönelik ortak proje kapsamında, Japonlara Gemlik Körfezinin çalışılmasını da önermiş ve bu öneri Japon tarafınca da olumlu karşılanmıştır. Eylül 2001 ayı sonunda varılan bu mutabakat sonucu ilgili proje kapsamında 2002 Ağustos ve Eylül aylarında Gemlik körfezindeki deprem faylarının araştırılmasına yönelik detay sığ sismik, batimetri ve paleosismoloji araştırması planlanmış durumdadır. Bu araştırmada toplanacak olan sismik veri ve laboratuvar çalışmaları her iki tarafın proje elemanlarınca Japonyadaki proses laboratuvarlarında değerlendirilecek ve en erken sonuçlar 2003 yılı yaz döneminde alınabilecektir. Proje sonuçları ilgili kamuoyuna rapor ve yayınlarla duyurulacaktır.

Soru 3: Bölgede meydana gelebilecek bir deprem neticesinde TÜGSAŞ Amonyak Fabrikasının bölgede yaşayanlara zarar vermesini önleyecek herhangi bir önlem alınmış mıdır? Alınmamışsa ne gibi önlemler alacaksınız?

Cevap: Bu soru, fabrika ve amonyak tanklarının yapısal niteliği ve teknolojik özelliklerine bağlı olarak yanıtlanabilecek niteliktedir. Bu konular Genel Müdürlüğümüzün yetki ve bilgi alanı dışarındadır. Dolayısıyla tarafımızca yanıtlanamamaktadır.